

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 26P/37/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6417210165
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Medved'
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2017:6417210165.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Jozefom Medvedom vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa

I. E., nar. XX.X.XXXX,

zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica, dieťa rodičov : matky I. G., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom X. a otca O. E., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Ul. G. 11/XX, X., mal. dieťa bytom ako otec, o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

I. Maloletý I. E., nar. XX.X.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti otca, ktorý bude tiež oprávnený maloleté dieťa zastupovať, ako aj spravovať jeho majetok.

II. Matka je p o v i n n á platiť výživné na maloletého syna I. E., nar. XX.X.XXXX, a to vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, so splatnosťou vždy do každého 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám otca.

III. Styk matky s maloletým synom I. E., nar. XX.X.XXXX sa n e u p r a v u j e.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1.
Otec mal. I. E., nar. XX.X.XXXX sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 23.10.2017 domáhal, aby súd rozhodol o úprave rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu z dôvodu nezájmu zo strany matky o starostlivosť o dieťa, ako aj z dôvodu, že jej to zdravotný stav nedovoľuje.

2.
Matka sa k návrhu písomne nevyjadrila.

3.
Uznesením č. k. 26P/37/2017-11 zo dňa 26.10.2017 súd maloletému pre konanie ustanovil kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica.

4.

Matka sa na pojednávanie nedostavila, hoci bola riadne a včas predvolaná, pričom návrh spolu s výzvou na vyjadrenie a poučením jej bol doručený do vlastných rúk dňa 30.10.2017. Nakoľko matka svoju neúčast' žiadnym spôsobom vopred neospravedlnila ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania na iný termín, súd podľa § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s § 31 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) a v záujme hospodárnosti konania vec prejednal v jej neprítomnosti, prihliadal pritom na obsah spisu a ostatné vykonané dôkazy.

5.

Otec pred súdom uviedol, že navrhuje maloletého zveriť do svojej osobnej starostlivosti, nakoľko tento je u neho už od narodenia. Ďalej vypovedal, že s matkou dieťaťa žili v spoločnej domácnosti, ale bolo to asi do obdobia 4-5 mesiacov pred narodením dieťaťa. Matka maloletého má bydlisko na Ul. P., kde býva jej matka, avšak vždy sa tam nezdržiava. Veľakrát ani nevie, kde sa nachádza. On býva na Ul. G.. Býva sám s tým, že so starostlivosťou o maloletého mu vedia pomôcť jeho sestra a neter. Teda, keby potreboval niekam ísť, tak maloletého nechá v ich starostlivosti, nie je v tom problém. Matka dieťaťa príde len občas. Prišla napr. aj včera večer, no potom povedala, že ide ku matke. Keď ju dneska volali, nebola tam. Čo sa týka matky, táto je silná epileptička, preto nechce, aby si maloletého brala bez dozoru sama. Nevie, či matka má nejaké príjmy alebo dávku, asi nie. Matka chcela dať maloletého na adopciu, no on si ho potom prevzal. Otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov. Toho času poberá rodičovský príspevok a prídavok na dieťa. Iné príjmy nemá. Má ešte jedno mal. dieťa, súdom zverené, avšak onedlho bude mať 18 rokov. Ostatné deti sú už plnoleté, majú aj vlastné bývanie. Výživné doposiaľ zo strany matky platené nebolo, toto ani nežiadal. Navrhuje určiť jej vyživovaciu povinnosť od mesiaca november. Úpravu styku matky s maloletým nenavrhuje. Pokiaľ matka príde, bude mať záujem o dieťa, samozrejme jej brániť nebude.

6.

Kolízna opatrovníčka sa na pojednávaní v celom rozsahu pridržiavala písomne podanej správy z prešetrenia pomerov zo dňa 15.11.2017. Ďalej uviedla, že matka pôvodne chcela dať maloletého na adopciu s tým, že následne si dieťa zobral otec. Matka má ešte jedno mal. dieťa, dcéru T.u, ktorá bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Čo sa týka podmienok na strane otca, tento má vytvorené základné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloletého. So starostlivosťou mu vypomáha aj najbližšia rodina, a to sestra a neter. Takisto mu rodina pomôže finančne. Pokiaľ ide o matku, táto sa niekoľkokrát dostavila na úrad s tým, že striedavo vyjadrovala aj nesúhlas, aby maloletý bol zverený do starostlivosti otca, resp. navrhovala zverenie dieťaťa do ústavnej starostlivosti. Stávalo sa však, že bývala aj pod vplyvom alkoholu. Takisto sama pripustila, že má zdravotné problémy, je epileptička. Matka nemá vytvorené primerané podmienky bývania, sociálne podmienky, nemá žiadny príjem ani dávky. Navrhla preto vyhovieť návrhu otca na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti, matke určiť výživné v minimálnej zákonnej výške a jej styk s maloletým neupravovať.

7.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca, prešetrením rodinných a sociálnych pomerov rodičov a mal. dieťaťa prostredníctvom kolízneho opatrovníka, ako aj prečítaním listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise.

8.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej len "ZR"), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1 ZR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 62 ods. 1,2 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 ZR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 65 ods. 1, 2 ZR, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

9.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákona. V konaní mal preukázané, že rodičia mal. I. E., nar. XX.X.XXXX nie sú ani neboli manželia, nežijú v spoločnej domácnosti a nezabezpečujú spoločnú starostlivosť o maloleté dieťa. Tým je daná právomoc súdu v zmysle § 36 ods. 1 Zákona o rodine upraviť výkon rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu.

10.

Kolízny opatrovník vo svojej správe zo dňa 15.11.2017 uviedol, že dňa 16.8.2017 bolo orgánu SPODaSK telefonicky oznámené zo Všeobecnej nemocnice v Žiari nad Hronom, že sa dňa 16.8.2017 matke I. G. narodilo dieťa, ktoré sa rozhodla dať na adopciu. Po pôrode dieťa nevidela. Dňa 17.8. matku navštívili priamo v pôrodnici, kde jej bolo poskytnuté kompletne sociálne poradenstvo vo veci osvojenia dieťaťa. Podpísala i formulár - vyhlásenie o privolení na osvojenie. Ako dôvod, že syna chce dať na adopciu uviedla, že sa nedokáže o neho postarať, nakoľko nemá vytvorené vhodné bytové ani sociálne podmienky. Dňa 21.8. sa na úrad dostavil O. E., otec mal. dieťaťa, ktorý uviedol, že sa chce o syna postarať a požiadal, aby adopciu zastavili. Zo šetrenia bolo ďalej zistené, že otec býva na Ul. G. XX/XX, X.. Spolu s mal. I. býva v dome, kde má k dispozícii jednu miestnosť so samostatným vchodom a vo zvyšnej časti domu býva sestra X. E. so svojou rodinou. Občas tam prespáva aj matka dieťaťa I. G.. Otec je vlastníkom domu v 1/16-tine. Mesačné náklady sú na vodu 10,-Eur a elektrinu 10,-Eur. Miestnosť, v ktorej bývajú je zariadená starším nábytkom. Nachádza sa tam posteľ, skrinky, stolík, TV, chladnička, elektrický ohrievač, postieľka, kočík, vanička. Kúpeľňu a WC má otec k dispozícii u sestry. Výdavky na maloletého sú mesačne - plienky 36,-Eur, mlieko 120,-Eur, hygiena 15,-Eur, lieky 15,-Eur, preprava autom k lekárovi 20,-Eur. Otec s maloletým chodíva na plánované preventívne lekárske prehliadky k detskej lekárke MUDr. O. Y., niekedy i v sprievode matky dieťaťa alebo v sprievode svojej netere. Otec poberá rodičovský príspevok a prídavky na dieťa po 236,72,-Eur mesačne. Dňa 6.11. bol na ÚPSVaR v Žarnovici vykonaný aj pohovor s matkou mal. dieťaťa I. G., bytom P. 8, X.. Matka však na uvedenej adrese, ani v spoločnej domácnosti s otcom dieťaťa nežije. Vyjadрила sa, že prespáva na ulici a nemá domov. Nemá žiaden príjem a snaží si nájsť prácu. Za maloletým chodí len vtedy, keď ju otec pustí, podľa toho akú má náladu, čo je zhruba dvakrát týždenne.

11.

Na základe vykonaného dokazovania súd vyhovel návrhu otca a mal. I. E., nar. XX.X.XXXX zveril do jeho osobnej starostlivosti s tým, že otec bude tiež oprávnený maloletého syna zastupovať a spravovať jeho majetok. Otec osobnú starostlivosť o mal. dieťa zabezpečuje už od obdobia po narodení dieťaťa. C. I. G., nar. XX.X.XXXX požiadala hneď po pôrode o adopciu dieťaťa, nakoľko uviedla, že nemá podmienky na to, aby sa o dieťa dokázala postarať. Zo správy kolízneho opatrovníka, ako aj z výpovede otca vyplynulo, že matka nemá stále bydlisko (trvalý pobyt má evidovaný len Mesto Žarnovica), pričom sa niekedy zdržiava u svojej matky na Ul. P. X a občas i v domácnosti otca. Inak prespáva na ulici. Matka nie je zamestnaná a nepoberá žiaden príjem ani dávky. Naposledy bola zaradená v evidencii uchádzačov o zamestnanie v čase od 26.3.2014 do 14.12.2015. Dávky pomoci v hmotnej núdzi poberala od 1.4.2016 do 31.8.2017. Má ešte jedno mal. dieťa, dcéru T. E., nar. XX.X.XXXX, ktorá je zverená do náhradnej osobnej starostlivosti. Na strane matky teda nie sú vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie zdravého fyzického a psychického vývinu mal. dieťaťa. Otec O. E. bol naposledy evidovaný ako uchádzač o zamestnanie v období od 26.3.2014 do 9.8.2016. Od augusta 2017 poberá rodičovský príspevok 213,20,-Eur mesačne a prídavky na dieťa 23,52,-Eur mesačne. Má ešte vyživovaciu povinnosť k mal. O. E., nar. XX.X.XXXX. Na rozdiel od matky, otec má stále bydlisko,

kde má vytvorené primerané podmienky bývania (s prihliadnutím na jeho menej priaznivé sociálne pomery) a starostlivosť o mal. dieťa zabezpečuje doposiaľ bez nedostatkov. S osobnou starostlivosťou o mal. dieťa mu pomáhajú i rodinní príslušníci - sestra a nete, ktoré bývajú v tej istej nehnuteľnosti ako otec. Pri rozhodovaní o výške výživného súd vychádzal z ust. § 62 a nasl. Zákona o rodine. V zmysle ustanovení Zákona o rodine sa na výžive dieťaťa musia podieľať obidvaja rodičia pomerne, podľa svojich možností, schopností, zárobkových a majetkových pomerov. Ako súd uviedol vyššie, matka v súčasnosti nie je zamestnaná a nepoberá žiaden preukázateľný príjem, ani dávky. V zmysle ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine je však každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery, povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Súd preto matke určil povinnosť platiť na mal. syna aspoň minimálnu zákonnú výšku výživného, a to na návrh otca počínajúc od 1. novembra 2017. Minimálne výživné predstavuje v súčasnosti sumu 27,32,-Eur mesačne. Styk matky s mal. dieťaťom súd osobitne neupravil, keďže úpravu styku žiaden z účastníkov nenavrhol (§ 25 ods. 2 ZR, veta za bodkočiarkou).

12.

Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP tak, že účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania, ani žiaden z účastníkov náhradu trov konania nežiadal priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 prvá veta zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku /ďalej len „CSP“/).

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).